CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język polski** **Arkusz 1.** **Test *Język polski w użyciu*** **Test historycznoliteracki**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Formy arkusza:	MPOP-P1-100, MPOP-P1-300, MPOP-P1-400, MPOP-P1-Q00, MPOU-P1-100
Termin egzaminu:	3 czerwca 2024 r.
Data publikacji dokumentu:	28 czerwca 2024 r.

Ogólne zasady oceniania zadań w części testowej

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również odpowiedzi nieprzewidziane jako rozwiązania przykładowe w zasadach oceniania.

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
3. Jeżeli odpowiedź zawiera wyłącznie cytat, to jest oceniana na 0 pkt.
4. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
5. Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
6. W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi, pod warunkiem że zdający konsekwentnie go stosuje w jednym zadaniu.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024[1]	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

Zasady oceniania
1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
FF

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...];

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz.1246).

	5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie zalety i wady zapominania.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi

Przykładowe odpowiedzi
Zaleta, np.:
- Niezbędny mechanizm selekcji wspomnień.
- Zapominanie pozwala lepiej rozumieć rzeczywistość.
- Pozwala porządkować wiedzę o rzeczywistości.
- Pamięć może lepiej funkcjonować nieobciążona zbędnymi informacjami.
- Zapominanie o pewnych wydarzeniach/osobach z przeszłości danej grupy społecznej ma znaczenie dla kształtowania jej tożsamości.

Wada, np.:
- Nie możemy korzystać z doświadczeń minionych pokoleń.
- Przeszłość przestaje być źródłem wiedzy.
- Bez doświadczeń z przeszłości trudniej wyznaczać cele na przyszłość.
- Bez pamięci o istotnych dla danego narodu wydarzeniach trudno zbudować jego tożsamości.

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie w odniesieniu do tekstu Leona Dyczewskiego.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Tak, ponieważ z tekstu Dyczewskiego wynika, że pamięć jest procesem spontanicznym, a więc decyzja o tym, co zachować w pamięci zbiorowości, może być nagle zmieniona.
- Tak, ponieważ pamięć wiąże się z zapominaniem, a ono zmienia nasz obraz przeszłości.
- Nie. Z tekstu Leona Dyczewskiego wynika, że pamięć nie jest przypadkowym zestawem zdarzeń/obrazów, gdyż można ją kontrolować/kształtować.

Zadanie 4. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście […] środki wyrazu artystycznego […]: wyliczenie […]; określa ich funkcje. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie funkcji wyliczenia w każdym z zacytowanych zdań.
1 pkt – poprawne określenie funkcji wyliczenia w jednym z zacytowanych zdań.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

<u>Cytat z tekstu Leona Dyczewskiego</u>
<u>Funkcja wyliczenia, np.:</u>

- Wymienienie elementów, które dotyczą pamięci.
- Podkreślenie, że pamięć dotyczy tego, co przeminęło.
- Podkreślenie, że pamięć obejmuje różnorodne aspekty przeszłości.
- Określenie zagadnień, o których będzie mowa w tekście.

<u>Cytat z tekstu Jerzego Limona</u>
<u>Funkcja wyliczenia, np.:</u>

- Podanie cech pamięci.
- Zaakcentowanie, że proces zapamiętywania nie podlega żadnym regułom.

- Podkreślenie, że pamięć jest wynikiem swobodnego montowania tego, czego człowiek doświadcza różnymi zmysłami.
- Wyliczenie nadaje wypowiedzi metaforyczny charakter / poetyzuje wypowiedź.

Zadanie 5. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów […]; 2) analizuje strukturę tekstu: odczytuje […] sposób prowadzenia wywodu.

Zasady oceniania
1 pkt – zaznaczenie poprawnej odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
C

Zadanie 6. (0–4)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania […] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru […] tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza […] informacje z tekstów […]; 3) […] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte […]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […]. 4) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).
II. Kształcenie językowe. 1. Pogłębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.	1. Gramatyka języka polskiego. Zdający: 1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w […] tworzeniu własnych wypowiedzi. 4. Ortografia i interpunkcja. Zdający: 1) stosuje zasady ortografii i interpunkcji […].
III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Wykorzystanie kompetencji językowych […] w wypowiedziach […] pisemnych.	2. Mówienie i pisanie. Zdający: 2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, za znajomością jej funkcji językowej […]; 4) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: […] notatka syntetyzująca.

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, na odpowiednim poziomie uogólnienia	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, ale poziom uogólnienia jest zaburzony	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/ rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce zestawiono stanowiska obu autorów; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/ rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie; nie wskazano np. punktów wspólnych/ rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).
0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwaga.
Jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ, DYSGRAFIĄ)	
Treść (0–3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na s. 8 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0–1)	1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe. 0 pkt – cztery i więcej błędów językowych. **Uwaga.** Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię albo dysgrafię), egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.

Wskazówki dotyczące realizacji tematu notatki

1) Stanowiska autorów tekstów

a) Stanowisko autora 1. tekstu, np.
Pamięć zbiorowości/zbiorowa podlega modyfikowaniu/kształtowaniu/porządkowaniu.

b) Stanowisko autora 2. tekstu, np.
Pamięć jako proces biochemiczny nie podlega żadnym innym regułom / jest zmienna.

2) Zestawienie stanowisk, np.

Z zestawienia stanowisk może wynikać:
- tekst 1.: perspektywa zbiorowości; tekst 2.: perspektywa jednostki
- tekst 1.: pamięć zbiorowa jest kształtowana/kontrolowana przez człowieka; tekst 2.: człowiek nie ma całkowitej kontroli nad pamięcią.

Uwaga.
Kompozycja notatki jest dowolna, np. zdający może zacząć od zestawienia stanowisk autorów tekstów albo od przedstawienia stanowiska każdego z nich.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 3 punkty za treść

- Tematem obu tekstów jest opis sposobu funkcjonowania pamięci. Leon Dyczewski pisze o pamięci zbiorowości. Zauważa, że podlega ona sterowaniu, ponieważ określone grupy ludzi decydują o tym, o których wydarzeniach historycznych dany naród powinien pamiętać, żeby kształtować swoją tożsamość. Z kolei Jerzy Limon opisuje funkcjonowanie pamięci ludzkiej – jednostkowej. Ta pamięć również ulega wymodelowaniu, ale człowiek ma wrażenie, że dzieje się to poza jego kontrolą, ponieważ np. z upływem czasu inaczej pamięta jakieś wydarzenie. [72 wyrazy]

- Tematem obu tekstów są sposoby funkcjonowania pamięci. Dyczewski pisze o pamięci zbiorowości. Zauważa, że osnuta jest ona wokół faktów, których nie da się pominąć. Jest jednak kształtowana i zmienia się pod wpływem określonych gremiów i rzeczywistości. Zauważa, że pamięć służy kształtowaniu tożsamości zbiorowej, np. narodu. Z kolei Limon opisuje funkcjonowanie jednostkowej pamięci ludzkiej. Ta pamięć również ulega zmianom, ale dzieje się to poza świadomością i kontrolą człowieka, który po upływie pewnego czasu inaczej pamięta jakieś wydarzenie. [76 wyrazów]

- Oba teksty dotyczą sposobu funkcjonowania pamięci. Dyczewski mówi o pamięci zbiorowej, która podlega modyfikacjom. Zmiany w obrębie takiej pamięci dokonywane są przez określone grupy ludzi, decydujące, o których wydarzeniach historycznych należy pamiętać, żeby kształtować tożsamość narodową. Natomiast Limon opisuje sposób funkcjonowania pamięci w perspektywie jednostkowej. Pamięć jednostki, jak pamięć zbiorowa, także jest modyfikowana. Jednak w tym przypadku człowiek odnosi wrażenie, że ma ograniczoną kontrolę nad treściami zawartymi w swojej pamięci, ponieważ z nie do końca zrozumiałych powodów ludzka pamięć – wraz z upływem czasu – zmienia się, nieustannie przeobraża. [87 wyrazów]

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury światowej […] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wykazanie, że sytuacja na obrazie jest zgodna z mitem o Dedalu i Ikarze.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Na obrazie widać Dedala i Ikara. Skrzydła Dedala są sprawne, ale skrzydła Ikara rozpadły się i młodzieniec spada.
- Na obrazie widać spadającego Ikara, ponieważ słońce roztopiło wosk sklejający skrzydła.
- Według mitu Ikar wzniósł się zbyt blisko słońca, w wyniku czego jego skrzydła się rozpadły, a Ikar runął w dół. Na obrazie, ukazana jest ta sama sytuacja: Ikar znalazł się zbyt blisko Heliosa/boga Słońca – dlatego skrzydła Ikara rozpadły się, bohater spada.

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego […]; określa ich funkcje. 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Porównanie ojczyzny do matki służy pouczeniu, że ojczyznę należy chronić, kochać i poważać jak rodzoną matkę.
- Służy to utożsamieniu ojczyzny z matką. W ten sposób autor podkreśla wartość ojczyzny.

Zadanie 9.1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 4) rozpoznaje w tekście literackim środki wyrazu artystycznego […]; określa ich funkcje. 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.
1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.
0 pkt – zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Uwaga.
Jeżeli zdający zaznaczy więcej niż trzy odpowiedzi, to otrzymuje za zadanie 0 pkt.

Rozwiązanie
ACD

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury […] światowej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania
1 pkt – trafne wyjaśnienie w odniesieniu do utworu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Dla Harpagona wartością są pieniądze, a nie rodzina. Dla korzyści materialnej zmusza córkę do małżeństwa z dużo od niej starszym mężczyzną, który nie oczekuje posagu.
- Negatywny. Eliza nie może być szczera z ojcem, ponieważ skąpstwo go zaślepia. Knuje intrygę, aby zyskać zgodę ojca na ślub z ukochanym.
- Skąpstwo Harpagona doprowadziło do rozpadu więzi rodzinnych. Eliza widzi w ojcu despotę, spiskuje przeciwko niemu, nie godzi się, aby ten życie rodziny podporządkowywał swojej obsesji – gromadzeniu pieniędzy.

Zadanie 10. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]. 13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, […] określa cechy wspólne i różne.

Zasady oceniania
2 pkt – rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie stanowiska w odniesieniu do fragmentu wiersza ORAZ fragmentu *Dziadów* cz. III.
1 pkt – rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie stanowiska w odniesieniu do fragmentu wiersza ALBO fragmentu *Dziadów* cz. III.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Uwagi.
- W uzasadnieniu zdający musi odnieść się do postawy.
- Nie zalicza się odpowiedzi polegającej tylko na streszczaniu lub parafrazowaniu tekstu/tekstów.

Przykładowe odpowiedzi
- Inną. Podmiot liryczny wiersza przyjmuje pokorną postawę wobec Boga. Natomiast Konrad jest roszczeniowy – żąda władzy od Boga.
- Inną. Podmiot liryczny ufa Bogu, wierzy, że zostanie wysłuchany. Natomiast Konrad czuje się lekceważony milczeniem Boga.

- Taką samą. Zarówno podmiot liryczny, jak i Konrad bezpośrednio przemawiają do Boga, nie boją się do Niego zwracać.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe.

Zasady oceniania

2 pkt – wpisanie do tabeli trzech poprawnych odpowiedzi.
1 pkt – wpisanie do tabeli dwóch poprawnych odpowiedzi.
0 pkt – wpisanie do tabeli jednej poprawnej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A4, B1, C5

Zadanie 12. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie trzech poprawnych odpowiedzi.
1 pkt – zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi.
0 pkt – zaznaczenie jednej poprawnej odpowiedzi albo odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
FPP

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […] 10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania […] sytuacji lirycznej […]. 2. Komunikacja językowa i kultura języka. Zdający: 2) rozpoznaje zjawiska powodujące niejednoznaczność wypowiedzi ([…] paradoksy) […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wyjaśnienie paradoksu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- Paradoks polega na tym, że podmiot liryczny potrafi żyć, chociaż sądził, że ukochana osoba jest mu niezbędna do życia jak powietrze.
- Paradoks wynika z przedstawienia miłości jako czegoś niezbędnego do życia. Podmiot liryczny mówi, że jednak żyje, choć nieszczęśliwie kocha.
- Paradoks sytuacji podmiotu lirycznego wiersza polega na tym, że mimo rozstania z osobą ukochaną, która była dla podmiotu niezbędna do życia jak powietrze, to – wraz z upływem czasu – podmiot stwierdza, że jednak potrafi żyć bez tej osoby.

Zadanie 14. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich […] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […]; 13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne […].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie tytułu ORAZ trafne wyjaśnienie.
1 pkt – poprawne podanie tytułu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Uwagi.

- Podanie niepoprawnego tytułu skutkuje przyznaniem 0 punktów za całe zadanie.
- Nie uznaje się wyjaśnienia ograniczającego się do wskazania tego samego imienia bohaterów *Tanga* i opowiadania Nowakowskiego.

Przykładowe odpowiedzi

Tytuł utworu: *Tango*

Wyjaśnienie, np.:

- Postacie w obu utworach mają podobne cechy charakteru i to samo imię – Edek.
- Bohaterowie w obu utworach przyjmują podobną postawę życiową. Obaj są bezwzględni, prostaccy, gardzą innymi.

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2024	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury […]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów […].

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie uwzględniające sytuację z opowiadania *Profesor Andrews w Warszawie*.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Nie, spotkały go same nieszczęścia, począwszy od zagubionego bagażu.
- Nie. Wszystko, czego profesor doświadczył w Warszawie, nie okazało się dla niego dobre. Czuł się zagubiony, ponieważ nie działały telefony i nie mógł skontaktować się z Gosią.
- Nie spotkało go nic dobrego. Był zdziwiony obecnością żołnierzy i czołgu na ulicach. / Zgubił się wśród takich samych bloków.
- I tak, i nie. Wprawdzie po przylocie do Warszawy zjadł smaczną kolację z Gosią i jej narzeczonym, ale więcej było nieprzyjemności: był świadkiem wprowadzenia stanu wojennego, nie rozumiał sytuacji, w której się znalazł, przez co czuł się zagubiony.